

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMINĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERȚIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRĂȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Povara înarmărilor

Tratatul de la Moscova, privind încheierea parțială a experiențelor nucleare, a fost salutat de lumea întreagă, ca un prim pas pe calea dezarmării generale și totale.

Popoarele nu mai vor ca sume imense să fie cheltuite pentru înarmări. Aceste sume ar putea fi folosite pentru îmbunătățirea vieții popoarelor.

Dăm câteva cifre din bugetele militare ale țărilor occidentale:

În ultimul timp, în S.U.A., continuă să se creeze forțe racheto-nucleare, sporesc efectivele militare și crește producția de armament obișnuit.

Astfel în bugetul pe anul 1963—64 cheltuielile militare se cifrează la aproximativ 60 miliarde dolari, iar împreună cu cheltuielile militare indirecte se ridică la suma de 75 miliarde dolari.

Printre țările N.A.T.O., Anglia ocupă locul doi în ce privește amplasarea cheltuielilor militare. Pe an ce trece, bugetul militar al acestei țări crește cu câteva zeci de milioane de lire sterline. În anul 1963-64, bugetul militar englez a crescut cu 120 milioane lire sterline față de 1962-63, atingând suma de 1.860 milioane lire sterline.

În Franța, cheltuielile militare cresc pe zi ce trece. De când Franța face parte din N.A.T.O., cheltuielile militare au crescut de 6 ori. Guvernul francez alocă fonduri pentru experiențe cu arme nucleare, ca Franța să ajungă pe picior de egalitate cu celelalte state care dispun de arma nucleară. Astfel între anii 1960-64, guvernul francez a alocat suma de 31 miliarde franci pentru înzestrarea armatei cu forțe nucleare proprii. După S.U.A., Franța dispune în prezent de cel mai important contingent militar în cadrul blocului Nord-Atlantic.

Dar primul loc între țările occidentale, în ce privește creșterea cheltuielilor militare, îl deține Germania Apuseană. Cheltuielile militare ale acesteia, față de anul 1956, au sporit de 15 ori în 1962. Chiar de pe acum diviziile vest-germane reprezintă 40 la sută din totalul forțelor terestre ale N.A.T.O.

Germania Occidentală produce, practic, toate tipurile de arme care au fost interzise de a fi fabricate pe teritoriul ei după al doilea război mondial. În ultimul timp, eforturile vîrfurilor militariste vest-germane sînt îndreptate spre obținerea de arme atomice și producerea de arme atomice proprii. Acordul încheiat între Franța și Germania Occidentală prevede lucrări co-

Sfântul Grigorie de Nazianz despre pace

Următori învățaturii Mintuitorului și după pilda Apostolilor, Părinții și scriitorii bisericești s-au străduit fără încetare, să contribuie la biruința păcii în lume. În predicile, cuvîntările și scrierile lor, întîlnim nenumărate îndemnuri adresate credincioșilor de a trăi în pace cu Dumnezeu, în pace cu frații și în pace cu toți oamenii.

În cele ce urmează vom vedea aspecte ale concepției Sf. Grigorie de Nazianz, în problema păcii. El ne spune că „pacea este numele lui Dumnezeu, după care rvinim ca după o virtute divină”; „pacea este însuși Dumnezeu”, „Dumnezeu este numit „Dumnezeul păcii”, iar iubitorii de pace — ajung la Dumnezeu”.

Pacea în concepția Sf. Grigorie de Nazianz este bunul cel mai de preț pentru omenire. El exclamă: „Pace scumpă, strădania și podoaba mea, despre care ni se spune că este a lui Dumnezeu, că Dumnezeu este al ei și că ea însăși este Dumnezeu, el însuși fiind pacea noastră și pe care totuși nu o sfințim! Pace scumpă, comoară pe care toți o laudă, eu însetoșez cu dor după tine, te iubesc mai mult decît pe alții, eu te păzesc atunci cînd ești între noi și te chem atunci cînd ești îndepărtată, pierdută, cu mai multe tînguiiri și lacrimi, decît patriarhul Iacob pe Iosif, care fusese vîndut de frații săi”. Acestea sînt cuvinte izvorite din adîncul sufletului Sf. Grigorie de Nazianz, ele se referă la timpurile acelea de acum 16 secole. Astăzi pacea este apărută de toți oamenii cinstiți de pe globul pămîntesc, căci roadele ei multe sînt atît spirituale cît și materiale.

Învățătura Sf. Grigorie de Nazianz se referă și la unitatea ce ar trebui să existe între oameni. El cheamă popoarele la o unire trainică: „Rîvna către pace și unire este mai presus decît toate lucrurile chiar și a celor ce privesc credința”, căci „dacă toate se comportă astfel și se conduc după principiile unirii sau ale confluenței și armoniei, ce poate fi mai de preț decît că în aceasta se proclamă unirea și se arată prin acest exemplu, ca printr-o lege dată, înțelegerea dintre oameni”.

mune în domeniul înarmărilor cu arme nucleare. Guvernul federal german duce o politică primejdioasă pentru soarta păcii în lume.

Bugetele militare sînt o povară pe omenire și o mare primejdie. De aceea popoarele luptă pentru dezarmare, care aduce în lume destindere și pace. Creștinii de pretutindeni luptă alături de popoarele lumii — pentru dezarmare generală și totală, cu convingerea că se va împlini cuvîntul de la Isaia 2, 4, că armele se vor schimba în seceri și fiare de plug, în unelte ale muncii pașnice și roditoare.

S. Radu

Deci pacea și unitatea sînt dependente una de alta, ele nu se pot realiza și nu se pot menține una fără alta. Ele se condiționează reciproc.

Unitatea în pace duce la armonie: „Nimic nu este mai propriu și mai esențial decît unitatea și armonia pașnică care se revărsă asupra întregii făpturi a cărei podoabă rezidă în absența dezbinării”. Chiar armonia din natură vestește pacea: „Toate lucrurile vesteso despre binele păcii și înțelegerii; lumea în ordinea și armonia părților ei; anotimpurile anului succedîndu-se liniștit unul după altul, ziua și noaptea și multe altele”..., iar iubitorii de pace „trebuie să se străduiască după bunăvoință și armonie”.

Dragostea este secretul și tăria păcii adevărate, pentru că dragostea: „toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduiește, toate le rabdă” (I Cor. 13, 7). Dar dragostea este și rod al păcii care nu se oșilește și nu piere niciodată.

Pacea are ca adversar de moarte, războiul, cu toată gama de nenorociri ce o aduce după el. Impotriva lui s-a ridicat și Sf. Grigorie de Nazianz, condamînd pe cei ce caută să tulbure pacea, căci „nimic nu este mai aprig decît atunci cînd cineva alungă pacea”. Sf. Grigorie de Nazianz arată că originea războiului trebuie căutată în păcat.

Dușmanii păcii „se nasc din lumea aceasta — zice Sf. Grigorie de Nazianz — și oricît de mare ar fi binele păcii, se vedește în el discordia. Căci așa cum popoarele, obștile, oștirile, familiile, corăbiile cu călători, căsnițiile, prietenii, așa cum toate acestea se mențin prin pace, tot astfel ele se risipesc cu totul prin discordie”.

Războiul fiind o moștenire funestă a timpurilor de asuprire este sortit pieirii. Așifătorii la război trebuie dezarmați. „Pentru ce, noi care ar trebui să prețuim pacea foarte tare, purtăm războaie neîmpăcate și înverșunate? întrebă Sf. Grigorie. Cum se poate ca noi, care ne ținem strîns de piatra din capul unghiului, să fim dezbițați și vrăjmași, ca noi, care stăm pe temelii stîncii să fim atît de frămîntați și neliniștiți?”

Pe cei care ațîță la război trebuie să-i dezarmăm și să-i slăbim prin liniștea și iubirea noastră de pace; căci prin aceasta le-am aduce o mai mare binefacere; decît dacă ne-am război cu ei”. Regretă la gîndul să unii dintre conducătorii de popoare „contribuie la războaie în chip foarte regretabil și îngăduiesc la rîndul lor să fie susținuți în aceasta”.

Sf. Grigorie de Nazianz ne arată că „a pune stavilă și-piedici războiului o poate face omul care năzuiește către dreptate și virtute și care cunoaște binefacerea armoniei (a păcii)”.

Pentru a putea înlătura războiul trebuie mai întîi să punem capăt dezbinării „Ce este mai sublim în învățătura noastră? Pacea! Și, adaug, cea mai de folos. Dimpotrivă, ce este mai rușinos

(Continuare în pag. 2)

Gînduri pentru vremea Postului

De cîtăva vreme — și după aproape un an de zile — o cîntare bisericească se aude din nou la vremea slujbei și parcă și în inimile noastre: „Ușile pocăinței, deschide mie, dătătorule de viață”. Chemarea aceasta parcă răsună cu tainică înfiorare și liniștită bucurie peste cei care așteaptă ca ușile pocăinței să se deschidă și printrînsele să pășească inimile mînate de dorul izbăvirii.

Mai ieri, Biserica ne amintea pioasa datorie de a păși pe drumul pocăinței întorcîndu-ne la rugăciunea smerită a vameșului disprețuit de farisei, rugăciunea fiind hrana cea de toate zilele a sufletului credincios. Iisus Hristos ne-a lăsat modul de a ne ruga, lăsîndu-ne model de rugăciune „Tatăl nostru”. Rugăciunea e lucrarea lui Dumnezeu; Sf. Ioan Damaschin cerea ca creștinul să fie singur în vremea rugii sale, singurătatea fiind mama rugăciunii. Și mai ales să fie smerit, smerenia fiind haina de preț a sufletului în ceasul rugăciunii. „Să nu ne rugăm ca Iariseul — glăsuiește Biserica — ci să ne smerim înaintea lui Dumnezeu ca vameșul, căci inima înfrîntă și smerită, Dumnezeu nu o va urgîsi”. Da, acesta e adevărul, adevărata rugăciune nu poate fi decît smerită.

Sfîntul Macarie se întorcea odată obosit de la munca zilei, în chîlia sa. Deodată îi apărură satana și-i zise:

— Tot ce faci tu, fac și eu. Tu postești, eu nu mîncîc nimic. Tu veghezi noaptea, eu nu dorm. Tu te-ai lepădat de bogăție, eu trăiesc în cea

Sf. Grigore de Nazianz...

(Urmare din pag. 1)

și mai păgubitor? Dezbinarea”, căci „așa cum toate se mențin prin pace, tot așa prin neînțelegere se risipesc”.

Referindu-se la state, Sf. Grigore de Nazianz ne spune că: „nimic nu este mai bun pentru un stat, decît bunul păcii”. Sălășluirea păcii în stat, dă posibilitate ca viața colectivității să progreseze, căci numai în timp de pace se pot înfăptui lucrări mărețe de interes general, care să aducă cu ele îmbunătățirea condițiilor de viață și să dea oamenilor putința de a se bucura cît mai mult de binefacerea științei și progresului.

Sf. Grigore de Nazianz ne mai învață că pentru a cîștiga pacea nu trebuie să rămînem neutri, indiferenți, căci „aceia care doresc pacea — zice el — și se mențin neutri au de suferit ... și sînt disprețuiți sau chiar combătuți și atacați”.

Pentru orice om cu conștiința curată, a nu reacționa în fața răului înseamnă a-l încuviința și chiar a conlucra cu autorii lui. Nepăsarea, pasivitatea sau îngăduința față de uneltirile adepților războiului, ca și absența din obștea apărătorilor păcii, sînt abateri de la îndatoriri morale esențiale și nu pot fi privite altfel, decît ca atitudini ce contravin în chip flagrant principiilor de bază ale creștinismului.

Invățătura pe care ne-a lăsat-o Sf. Grigore de Nazianz ne arată, că creștinii trebuie să sprijine din proprie inițiativă și din toate puterile îndemnurile de pace și desăvîrșirea morală a lumii, pentru că astfel dovedesc că sînt fiii aceluiași Părinte ceresc și sînt datori să trăiască în pace, în unire, în armonie, în dragoste de oameni, din care se naște pacea, egalitatea, fraternitatea și într-ajutorarea. Să nu stea pasivi, ci să intre în rîndurile celor ce luptă pentru pace și împotriva a tot ce este rău, întruchipat în dezbinări, asupriri de popoare, războaie și să lupte ca pe cei înarmați să-i dezarmeze.

Așa făcînd — după cum ne-a învățat Sf. Grigore de Nazianz — putem fi siguri că mergem pe calea cea bună.

Diac. C. Voicu

mai neagră mizerie. Numai că tu ai ceva, ceva care-mi lipsește mie și din această pricină sufăr mult.

— Și ce este aceasta de care te plîngi tu?

— Smerenia cu care tu știi să te rogi. Nu uita că eu sînt fiul mîndriei, zice diavolul și dispăru.

De aceea, între cei doi care se duseră la templu să se roage, evanghelistul spune că s-a pogorît mai îndreptat la casa sa, nu cel care se laudase cu virtuțile sale, ci vameșul, care smerindu-se, grăia umilit: „Dumnezeule, milostiv fii mie păcătosul”!

În procesul de mîntuire rugăciunea smerită rostită în vreme de cumpătare și postire e un lucru de înaltă cinstire. Dacă sfinții au prețuit postul — și pe care unii l-au prețuit o viață întreagă chiar — și dacă Biserica noastră are cîntări de sublimă prețuire, este pentru că postul înlesnește în mod vădit mîntuirea noastră. Postul coboară direct de la Dumnezeu. Și iată cum: Dumnezeu i-a dat totul primului om; raiul întreg era la picioarele lui. Ii ceruse numai să nu guste dintr-un anumit pom. Cîtă vreme a împlinit porunca — cu alte cuvinte cîtă vreme a postit — Adam a avut raiul. Cum a încetat postirea, Adam a pierdut raiul. Și în afară de aceasta, cine ar putea uita că însuși Iisus a postit vreme de patruzeci de zile, în pustiu?

Există un post al mîncării, dar există și unul al faptelor. Nu este de ajuns și numai atît: a înlocui alimentele oprite de Biserică în aceste zile cu cele îngăduite. Mai trebuie ceva: trebuie a opri limba de la clevetire și pismă, inima de la ură și zavistie, ochii de la cele care smintesc sufletul și simțurile de la cele care vatămă trupul.

Așadar, postul și rugăciunea sînt cele două aripi cu ajutorul cărora ne putem înălța pînă la Dumnezeu sau — dacă vrei — cele două arme cu care putem birui pe cei trei vrăjmași ai mîntuirii noastre: patimile, truștii și sufletești, răutatea ce vine de la alții, și — diavolul — cu ispitele lui. Istoria Bisericii mărturisește că postul și rugăciunea sînt cele două porți prin care au trecut nenumărați sfinți ca un îndemn și pildă pentru creștinii tuturor veacurilor.

Sînt unii care, totuși, privesc postul cu oarecare îndoială. Aceștia însă uită un lucru de seamă. Uită că postul e și o cumpătare a trupului.

Aceștia sînt cîteva din gîndurile pe care trebuie să le aibă adevăratul creștin și cu care trebuie să intre în sfințita osteneală a Păresimilor de șapte săptămîni, lăsînd larg deschise ușile pocăinței, ferindu-se de păcatul care ne otrăvește sufletul, ne întunecă mîntea și ne primejduiește mîntuirea. Greșim unul împotriva altuia ... greșim împotriva noastră înșine ... greșim împotriva lui Dumnezeu neîmplinindu-i voia și călcîndu-i poruncile. Un păcat aduce după sine un alt păcat, căci păcatele sînt legate între ele, așa cum legate sînt și virtuțile. O virtute se leagă de alta și toate laolaltă, alcătuiesc un lanț de aur.

În vremea aceasta cîntările bisericii vor suna îmbietoare, mîngietoare, deșteptînd în noi conștiința păcatului, dar și hotărîrea de a ne întoarce în casa Tatălui la virtute. Inima noastră se va pleca smerită înaintea lui Dumnezeu și buzele noastre vor rosti cu evlavie ce va răsună atît de minunat între zidurile bisericii noastre: „Doamne miluiește-ne”. Trupurile noastre vor îngenunchia cucernic în metanii de creștinească ispășire, ca să spălăm inimile noastre cu lacrimile pocăinței, lăsîndu-le să se încălzească la căldura bogatelor haruri dumnezeiești.

Biserica noastră creștină ne amintește toate acestea, acum la început de post, pentru vremea Păresimilor. Să nu uităm că avem datoria de a-l întîmpina pe Iisus Hristos în Duminica Floriilor cu ramurile de finic ale credinței noastre, cu stilpările verzi ale creștineștilor noastre fapte. Să ne învrednicim a-l primi în sufletele noastre prin

împărtășirea cu prea curatul Său trup și cu prea scump sîngele Său și că împărtășania aceasta se cuvîne să fie „spre sănătate, spre veselie și spre mîntuire”.

Dar mai ales, să nu uităm că la sfîrșitul Păresimilor, ne așteaptă marea bucurie a Invierii lui Iisus Hristos, sărbătoare strălucitoare pentru întreaga suflare creștinească.

De aceea, „ca vameșul întristîndu-ne, cu umilință să strigăm: miluiește-ne pe noi., Doamne, păcătoșii”.

„Ca tilharul, te rugăm, primește-ne Doamne întru împărăția Ta și ne învrednicește pe noi nevrednicii tăi robi, să laudăm Invierea Ta cea de a treia zi, în vecii vecilor”...

Emanuel Copăcianu

Sfinții Trei Ierarhi

Sf. Grigore de Nazianz

Vorbînd despre Sf. Vasile cel Mare într-unul din numerele trecute ale gazetei noastre, am văzut că Sf. Grigore de Nazianz a fost cel mai bun prieten al Sf. Vasile cel Mare, aceeași vîrstă avînd, amîndoi fiind născuți pe la anul 330 d.Hr.

Precum știm, strînsa și pilduitoarea lor prietenie s-a legat cu deosebire la Atena — „cetatea de aur”, cum o numește Sf. Grigore — unde cei doi tineri studiau disciplinele vremii aceleia, la cele mai de seamă școli ale timpului. Sf. Grigore studiază însă și la Cezareea Capadochiei, unde s-a cunoscut pentru prima dată cu Sf. Vasile, apoi la Cezareea Palestinei, la Alexandria și în cele din urmă la Atena. Vorbînd despre aceste peregrinări prin diferite cetăți pentru a-și adăpa setea de carte, Sf. Grigore mărturisește: „Noi (Sf. Grigore și Sf. Vasile) am ajuns la Atena întocmai ca un rîu curgător, care se bifurcă în patrie dintr-un izvor comun, curgînd prin regiuni diferite din dragoste de știință, și apoi iarăși ne-am întilnit în același loc, ca și cum am fi fost înțeleși de mai înainte sau ca și cum Dumnezeu ne-ar fi mînat pașii”.

Aceleași idealuri avînd, desăvîrșirea reciprocă și slujirea semenilor, viața celor doi Sfinți Părinți a fost adînc întrepătrunsă, căci — după cum mărturisește Sf. Grigore — „iubirile curate și plăcute lui Dumnezeu, avînd o temelie solidă, sînt durabile și cu cît se dezvoltă mai mult frumusețea lor, cu atît mai mult leagă de ele și leagă și între ei pe cei ce iubesc aceleași lucruri”. Ei păseau pe acele căi care „duc la virtute” și îi „fac mai buni pe cei care apucă pe ele” — după cum tot Sf. Grigore ne spune.

Găsim în Sf. Vasile cel Mare „însăși fericirea”, prietenia cu Sf. Vasile — spirit înțelept și întreprinzător — a fost într-adevăr pentru Sf. Grigore de Nazianz deosebit de fructuoasă, nu numai în anii studenției, ci și în activitatea sa de preot și de episcop. De altfel, din această prietenie amîndoi au avut mult de cîștigat, așa cum mărturisește și un biograf de mai firziu al Sf. Grigore de Nazianz, în cuvinte ca acestea: „Cu greu s-ar putea spune cît de mult a cîștigat fiecare din ei din această înjugare, din această prietenie strînsă. Cînd sînt doi mînați de aceeași sete de știință se ajută reciproc, ca și cînd ar fi contopiți în unul singur, unul aflînd un adevăr iar celălalt confirmîndu-l. Pentru a lăsa la o parte amănunțele, voi afirma că amîndoi au ajuns deopotrivă de renumiți, fiind luminați de aceeași credință și însuflețiți de aceeași dragoste de virtute și de oameni, unindu-și toate sforțările numai în direcția binelui”.

Referindu-se la perioada de studii petrecută la Atena, acest biograf al Sf. Grigore face interesanta remarcă privind modul de a studia al Sfinților Vasile și Grigore, arătînd, de pildă că „în ce privește retorica (studiu de frunte în acea vreme), ei și-au însușit doar exprimarea frumoasă, înlăturînd minciuna (practicată adesea

Dreptul Simeon, primitorul de Dumnezeu

La 40 de zile după Naștere, Mințitorul a fost dus de Sf. Fecioară Maria la Templul din Ierusalim, deoarece după legea lui Moisi, fiecare femeie care năștea prunc de parte bărbătească trebuia să aducă — dacă era săracă — o pereche de turturele sau doi pui de porumbel la Templu, unul pentru ardere de tot și altul pentru curățire. Cu prilejul acesta pruncul Iisus a fost întâmpinat la Templu de un bătrîn venerabil cu numele Simeon și de o femeie evlavioasă, Proorocița Ana. Informații despre viața acestui bătrîn sînt puține în Sf. Scriptură și Sf. Tradiție. Este puțin probabil că ar fi fost fiul rabinului Hilel și tatăl rabinului Gamaliel, dascălul lui Saul din Tars, devenit Pavel, apostolul neamurilor. Singurele informații precise le aflăm de la Sf. Evanghelist Luca, și anume că Simeon era drept și temător de Dumnezeu, că aștepta venirea Mesiei și că Duhul Sfînt era peste dînsul, care îi făgăduise să nu vadă moartea pînă ce nu va vedea pe un-sul Domnului. Indemnat de Duhul a venit la Templu cînd părinții lui Iisus l-au adus la Templu, și văzînd pe pruncul Iisus, l-a luat în brațele sale zicînd: „Acum slobozește pe robul tău Stăpîne după cuvîntul tău în pace, că văzură ochii mei mîntuirea ta care-ai gătit-o înaintea feții tuturor popoarelor, lumină spre descoperirea neamurilor și mărire poporului tău Izrail”.

Apoi a binecuvîntat Simeon pe Iosif și pe Fecioara Maria și a zis către Maria: „Iată acesta este pus spre căderea și sculara multora întru Izrail și spre semn căruia se vor împotrivi, iar prin sufletul tău va trece sabie, ca să se descopere cugetele multor inimi” (Luca 2, 25-35).

Adîncă impresie au făcut cuvintele dreptului Simeon asupra celor aflați în Templu, și mai ales ultimele cuvinte adresate Fecioarei Maria, care au avut caracter profetic deoarece s-au împlinit întocmai în viața Domnului și a Maicii Sale.

Intr-adevăr, Iisus Hristos va fi batjocorit, în-

coronat cu spini și răstignit pe cruce. Atunci prin inima Maicii Sale va trece sabie.

În mod firesc ne punem întrebarea: Cum a ajuns dreptul Simeon să cunoască apropiata venire a lui Hristos și să recunoască pe Mesia în pruncul Iisus? Răspunsul la aceste întrebări îl găsim într-o veche tradiție iudaică. Aceasta spune că Ptolomeu Filadelful, regele Egiptului (284-247 a.Hr.) dorind să traducă Vechiul Testament în limba greacă și să-l așeze în renumita bibliotecă din Alexandria, a cerut arhierului Eliazar din Ierusalim să-i trimită bărbați învățați care să poată face această traducere. Arhierul i-a trimis 72 de bărbați înțelepți (cîte 6 din fiecare seminție a lui Izrail) care au dus cu ei în Egipt un exemplar al legii vechi scris cu litere de aur. Acești înțelepți au lucrat fiecare separat de celălalt la traducerea legii vechi și au terminat-o în 72 de zile. Textul tradus de ei a fost identic,

Pentru firea sa blajină, pașnică și iubitoare, Sf. Grigore de Nazianz era numit și „arbitrul păcii”. Căci Sf. Grigore avea o viață curată, cumpătată de adevărat creștin și ierarh al Bisericii, plină de modestie, fiind departe, după cum arată cei ce-au trăit în preajma lui, de „semeția sofștilor, de mîndria marilor demnitari (ai vremii), de șireteniile înșelătorilor, de lăcomia negustorilor, de jurămintele false ale circiumarilor, de fala, îmbuibarea, beția, veșmintele luxoase ale celor bogați, într-un cuvînt de toate acele lucruri care tulbură curăția inimii și opresc să pătrundă în inimi lumina cea preacurată”.

Sf. Grigore de Nazianz a fost însă în același timp și un mare scriitor și cel mai mare poet al Bisericii. Lucrările sale, în proză și în versuri, sînt multe și variate, bogate în învățături de luminare și zidire creștină. Așa de pildă vorbind despre preoție, despre care a scris o carte întreagă și față de care a avut respect deosebit și un fior în totul sfînt, Sf. Grigore spune: „A-ți propune să înveți pe alții cîtă vreme tu însuți nu ești destul de învățat, sau cum spune proverbul, să înveți olăria începînd a face vase mari, adică să cauți să sădești pietatea în sufletele altora înainte de-a o avea tu însuți, mie mi se pare că este un lucru nebunesc și semeț, nebunesc pentru că nu-ți dai seama de neștiința ta și semeț pentru că te apuci de un lucru pe care abia îl pricepi”, arătînd totodată că „cheia conducerii duhovnicești (preoțești) este aceasta: să treci totdeauna cu vederea interesul tău personal și să faci totul numai pentru binele altora”.

Așadar și Sf. Grigore de Nazianz, prin toată viața sa, prin toată lucrarea sa, prin toată munca sa, scrisă și nescrisă, ne este pildă bună de urmat în strădaniile noastre de desăvîrșire creștinească, de luminare, de muncă, de dragoste și pace.

Gh. P.

semn că traducătorii au fost inspirați de Duhul Sfînt. Acesta este primul text în limba greacă a legii ebraice, care se numește septuaginta.

Între cei 72 de bărbați înțelepți a fost și dreptul Simeon. Pe cînd talmăcea el cuvintele din Isaia Proorocul a ajuns la textul: „Iată Fecioara va zămisi în pîntece și va naște fiu și se va chema numele lui Emanoil, adică Dumnezeu cu noi” (7, 14). Citînd aceste cuvinte, dreptului Simeon nu-i venea să creadă că o Fecioară poate să nască fără de bărbat pe Emanoil. Și era ispitit să șteargă textul acesta din profeția lui Isaia. Atunci i s-a arătat un înger și i-a zis: „Nu te îndoi Simioane în inima ta de această naștere, căci iată chiar tu vei trăi și vei vedea împlinirea celor scrise aici. Nu vei muri pînă ce vei vedea pe cel ce se va naște din Preacurata Fecioară”. Ascultînd cuvintele îngerului și crezînd în ele, Simeon nădăjduia de acum cu tărie și aștepta cu dor fierbinte arătarea pe pămînt a Mesiei.

Tot timpul și-l petrecea în Templul din Ierusalim, rugîndu-se lui Dumnezeu să vadă împlinirea făgăduinței. Ducea viață cumpătată, fără prihană și sfîntă. Și Duhul Sfînt era peste dînsul. De aceea a fost învrednicit să vadă pe Hristos Mîntuitorul și împăcat să ceară să treacă în lumea cealaltă.

Pentru sfintele virtuți cu care a fost împodobit și pentru darul de care s-a învrednicit primînd în brațele sale pe Iisus Hristos Pruncul, Biserica creștină l-a așezat în rîndul sfinților, dîndu-i numele de Sfîntul și dreptul Simeon, primitorul de Dumnezeu și face pomenirea lui cu cinste la 3 februarie, adică a 2-a zi după Praznicul Întîmpinării Domnului. Cu prilejul acestei cinstiri Biserica îi aduce cîntări de laudă, rugăciuni și imnuri ca unui fericit, că s-a bucurat de o cinstire mai înaltă decît marele prooroc Moisi, pentru că a luat în brațele sale pe Mesia, cel vestit de Moisi. Creștinii care-i poartă numele și care-l cinstesc după cuviință se roagă lui: „Dreptule Simeon, roagă-te Domnului să se mîntuiască sufletele noastre”. *Părintele Simeon*

Pe urmele lui Hristos

Domnul nostru Iisus Hristos este Mîntuitorul nostru. Dacă vrea cineva să vină la El, dacă vrea să se mîntuiască, trebuie „să se lepede de sine însuși”.

A te lepăda de tine înseamnă să nu mai ascuți de poftele tale rele și de voința cea pornită la rău. Să te predai Lui, cu tot ce ai, mergînd pe urmele Sale divine. Gura s-o dai Lui, ca să vorbești, numai ceea ce e bun și ziditor. Ochii să nu mai fie ai tăi, ci ai Lui, ca să vezi să citești ceea ce este folositor semenilor și pentru mîntuire. Limba ta să fie a Lui. Cu ea să binecuvîntezi și să mulțumești lui Iisus, căci te-a făcut moștenitor al împărăției cerești și urechile să i le dai Lui, ca să ascuți cele plăcute Domnului. Mîinile să fie ale Lui, ca să faci numai bine pe pămînt. Dacă faci aceasta, fiule, Domnului faci, și atunci mîinile tale sînt în slujba lui cea adevărată, picioarele dă-le tot Lui, pe calea păcii și iubirii. Calcă mereu pe urmele divine ale lui Hristos, ca să fi fericit.

Pr. V. A. Bassarabin

Din Sfîntul Atanasie cel Mare

Despre închinarea la icoane. Noi nu adorăm făptura. Nicidecum. Asemenea rătăcire este a ereticilor. Noi adorăm pe Stăpînul făpturii, pe Cuvîntul lui Dumnezeu cel întrupat. Căci deși trupul singur este o parte a celor create, a fost trupul lui Hristos-Dumnezeu. Noi nu-l despărțim de Cuvîntul ca să-l adorăm. Și de vrem să ne închinăm Cuvîntului, nu-l proslăvim separat de trup. Ci știind că „Cuvîntul trup s-a făcut” (In. 1, 14) pe Acesta ce a fost în trup, îl cunoaștem ca Dumnezeu.

Trad. Pr. I. Sanda

de oratorii vremii), iar din muzică au învățat numai ceea ce era plăcut și armonios pentru a îmblînzii minia și a potoli pornirile greu de înfrînat”, reieșind de aici rolul educativ și de umanizare al retoricii și muzicii.

O etapă importantă în viața Sf. Grigore de Nazianz, precum și în viața Bisericii în general, o constituie petrecerea sa în Constantinopol, unde, prin talentul său oratoric și viața sa frumoasă, reușește să restabilească adevărul creștin, mult amenințat de învățătura greșită a lui Arie. Acum, aici la Constantinopol, în capela numită „Invierea”, după anul 379, Sf. Grigore rostește renumitele sale cinci Cuvîntări teologice, care i-au adus mai firziu și numele de Teologul. „În vremea aceea — mărturisește Sf. Grigore, evocînd acest început de luptă împotriva arienilor — am fost nevoit să lupt pentru dreapta credință, care era în primejdie, părăsind țara și călătorînd după îndemnul lui Dumnezeu și nu fără aprobarea lui Vasile, acest nobil apărător al adevărului”.

Asupra metodei de lucru a Sf. Grigore, amintitul biograful arată că „Grigore făcea binele fără să se gîndească la răsplată și muncea propovăduînd Evanghelia în dar și fără nici o plată. Urmea era că dînsul (Grigore) era iubit foarte mult și din cauza acestei iubiri era și ascultat, încît atrăgea pe mulți, nu lovindu-i cu mînie, ci înlăturînd cu blîndețe neștiința lor, și imprimînd în suflete prin cuvîntări deprinderile cele bune”. În felul acesta Sf. Grigore readuce tot mai mulți credincioși de la rătăcirea ariană la dreapta credință, „pe unii cucerînd — după cum arată biograful — prin dulceața vorbirii, alții erau atrași prin claritatea învățaturii sale; unii cedau hărniciei și răbdării sale, alții se sfiau de blîndețea lui; pe unii îi cîștiga mai mult prin viața sa simplă și temperamentul său de filozof”.

N. N. Glubocovski

La 6/19 dec. 1963 s-au împlinit o sută de ani de la nașterea marelui teolog rus, Nicolae Nicolaevici Glubocovski. El s-a născut la 6 dec. 1863 în satul Kicimenskii Gorodok, fostul județ Nicolsk, regiunea Vologda, al 7-lea și ultimul copil din familia (2 surori și 5 frați) preotului din localitate. După moartea tatălui său (23 febr. 1866) Nicolae a fost crescut și educat în familia cumnatului său pr. V. M. Popov în satul Kobilco-Ilinsk. La început a învățat în școala spirituală din Nicolsk, apoi în seminarul teologic din Vologda, după aceea la Academia teologică din Moscova, unde după terminarea Academiei (1889), ca premiant, a funcționat ca asistent la catedra de Istoria Bisericii Universale. În 18 X 1890 a fost numit profesor de Sfânta Scriptură la seminarul teologic din Voronej, de unde în 21 oct. 1891 a fost chemat profesor la Academia teologică din Petersburg (azi Leningrad), căreia i-a rămas credincios, deși i se oferea catedră la Universitate. Fiind magistrul în Teologie a fost numit conferențiar la catedra de Noul Testament (10 VII 1890). Cariera sa didactică s-a dezvoltat destul de repede.

La 11 X 1890 a fost numit profesor cu titlul provizoriu, iar după înălțarea sa la rangul de Doctor în Teologie (21 I 1898) a fost numit profesor titular (28 I 1898).

Glubocovski și-a început activitatea literară în 1883, pe când era elev în seminar. Despre vastitatea activității eruditului profesor se poate judeca și după mulțimea organelor de presă în care a publicat studii și articole de cel mai variat conținut. El a colaborat la reviste, buletine, gazete și în diferite asociații cultural-literare rusești, engleze, americane, italiene, suedeze, bulgare, sârbe și grecești, aproximativ 70 la număr. Enciclopedia teologică (vol. 6—12) a fost redactată tot de el.

Glubocovski a scris mult — foarte mult. Vom cita aci numai două lucrări. Prima — „Fericitul Teodoret episcop de Cir, viața și activitatea sa literară”, cercetare istorico-bisericească, tom. I și II, Moscova 1890. Această lucrare a fost prezentată de autor ca dizertație pentru obținerea titlului de magistrul în Teologie (1899). Lucrarea cuprinde peste 2.000 p. de text și șase sute pagini — adaos. Prof. A. P. Lebedev, recenzentul lucrării lui Glubocovski și-a încheiat recenzia cu următoarele cuvinte: „Lucrarea d-lui Glubocovski cuprinde în sine cel puțin patru-cinci lucrări eminente, vrednice de orice titlu de crudiție. De aceea mă cred îndreptățit să pun o notă 5*, notă pe care pînă acum n-am avut ocazia să o folosesc în practică”. (Nota 5=eminent, iar 5*=supraeminent). Această lucrare a creat autorului renumele unui mare învățat, în Rusia și străinătate. Despre ea s-a scris mult. Menționăm numai pe Harnack, corifeul științei istorico-bisericești al epocii sale, care subliniază: „...în general, această operă este una dintre cele mai reușite monografii, asemenea căreia au apărut numai pe vremea lui Lightfoot — despre Ignatie. După cit pot să judec, Glubocovski a studiat și s-a folosit de tot materialul în perfecțiune deplină. Cu elogii trebuie să subliniem și aceea proporționalitate cu care autorul se străduiește să descrie toate atitudinile deosebite ale lui Teodoret și toată varietatea activității sale literare. În ultimii zece ani nici în Germania, Anglia sau Franța n-a apărut o operă istorico-bisericească care să fi captivat prin erudiția sa atât de mult... Se cuvine să felicităm cu căldură Biserica Rusă, că din sînul ei a apărut o asemenea operă”. (Vezi Theologische Literaturzeitung 1890, nr. 20).

A doua operă: „Evanghelia Sf. Apostol Pavel, originea și esența ei”, studiu biblico-teologic în

Impotriva minciunii

Minciuna este un păcat față de noi înșine și față de aproapele. Este păcat față de noi înșine, pentru că o datorie de căpetenie ne obligă să fim sinceri cu noi înșine, să spunem adevărul, să nu ne mințim singuri. Este un păcat față de aproapele, pentru că acesta are dreptul să i se spună adevărul, să nu fie mințit, înșelat în buna lui credință, indus în eroare. Păcatul minciunii crește în greutate, cînd prin ea se aduce o vătămare a onoarei sau a intereselor de ori ce fel ale aproapelui. În acest caz minciuna este o călcare a datoriilor de dreptate și de iubire față de aproapele. Cu cît datoria ce se calcă prin ea este mai însemnată, cu atît minciuna este mai de condamnat. În același timp minciuna este un mare păcat față de societate, pentru că prin ea se reduce încrederea unuia față de altul și se slăbesc legăturile ce trebuie să existe între cei care formează o obște.

Credinciosul creștin este dator să nu mintă.

Datoria de a spune adevărul este întărită de însuși Mîntuitorul prin cuvintele rostite înaintea lui Pilat: „Eu pentru aceasta m-am născut și am venit în lume ca să mărturisesc adevărul” (In. 28, 37). Căci nu prin minciună se dobîndesc darurile lui Dumnezeu, ci prin mărturisirea adevărului.

Încă în Vechiul Testament, Domnul Dumnezeu poruncește credincioșilor să nu mintă: „Să nu mărturisești strîmb împotriva aproapelui tău!” (Ieșire 20, 16). Aceeași poruncă se desprinde și din îndemnurile următoare: „Să nu iei aminte la zvon deșert: să nu te unești cu cel nedrept, ca să nu fi martor mincinos!” (Ieșire 23, 1), „să nu spuneți minciună și să nu înșele nimeni pe aproapele său!” (Lev. 19, 11): „nu semăna

trei volume, Petersburg 1905, 1910 și 1912. Tom. I, cu titlul „Convertirea lui Saul și Evanghelia Sf. Apostol Pavel” a fost ținut ca referat la solemnitatea din 17 II 1896 de la Academia teologică din Petersburg, publicat în Anuarul Academiei Teologice al acelei academii, 1896. Tom. I și primele trei capitole din tom. II, cu o introducere și încheiere specială, a fost prezentată ca teză de doctorat (1897).

Exact cu aceleași calități se caracterizează și dizertația (p. XII+289) pentru obținerea titlului de doctor în Teologie ca și cea de magistrul. Și aci cititorul rămîne uimit de vastitatea și imensitatea operii, bogăția cunoștințelor autorului, minuțiozitatea și amănunțimea analizei făcută savanților străini față de care Glubocovski se referă cu o critică constructivă, rămînînd pe punctul de vedere ortodox, în tot cuprinsul operii sale. Dar această dizertație era numai o mică parte din opera vastă a lui Glubocovski.

Opera lui Glubocovski despre Sf. Apostol Pavel ocupă locul central în rîndul cercetărilor din Testamentul Nou și a fost primită de teologi ca o lucrare fără pereche în literatura teologică.

Opera lui Glubocovski a impresionat pe teologul englez Hedlam în așa măsură încît acesta a învățat rusește numai ca să le poată citi în original.

Întreaga operă a lui Glubocovski are un caracter istoric-exegetic. El ne duce la convingerea în originea și esența dumnezeiască a creștinismului.

Centenarul nașterii marelui teolog rus are o însemnată și pentru teologia romînă. Unele opere ale lui Glubocovski au fost traduse în limba romînă, iar altele au fost folosite de teologii romîni în original. Se cuvine și nouă să ne amintim de cel ce și-a pus munca unei vieți întregi în slujba Bisericii Ortodoxe și binelui omenirii, N. N. Glubocovski.

Pr. C. Pistru

minciună asupra fatelui tău, nici împotriva prietenului tău să nu faci așa!” (Is. Sirah 7, 13).

Deosebit de frumoase sînt și îndemnul din psalmi: „De vrea omul să trăiască și să vadă zile bune: să-și oprească limba de la rău și buzele sale de la minciună. Să se ferească de rău și să facă bine; să caute pacea și s-o urmeze” (Ps. 33, 12—14). Pentru că la Domnul nu se va sui decît „cel care nu și-a întinat cu minciuni sufletul său și cu vicleșug nu s-a jurat vecinului său” (Ps. 23, 4).

Mîntuitorul numește minciuna faptă diabolică și pe mincinoșii fii ai diavolului (In. 8, 44). De aceea, credinciosul creștin este dator să se împotrivescă minciunii. Sf. Apostol Pavel pune la inima credincioșilor creștini aceste îndemnuri: „In cinste unii altora dați-vă întietate” (Rom. 12, 10), „trăiți între voi în bună pace” (I Tesal. 5, 19), ca „toate ale voastre întru dragoste să se petreacă” (I Cor. 16, 14).

Calomnia este foarte primejdioasă. Ea face rău celui calomniat, pentru că îi vătămă bunul nume; face rău calomniatorului, pentru că îi pătează conștiința; de asemenea, face rău celor ce o ascultă, pentru că face să se nască în sufletul lor neîncrederea și ura.

Tot atît de condamabilă este și fățarnicia. Ea este atitudinea sau purtarea falsă, care-și dă aere de virtute, pentru a putea înșela mai ușor pe aproapele. Fățarnicie este purtarea fariseilor iudei, pe care i-a combătut Mîntuitorul fără cruțare numindu-i vipere și morminte văruiate. Ca să pară în ochii lumii drepti și evlavioși, fariseii învățau pe alții ce trebuiau să facă, dar ei nu făceau, iar ceea ce făceau de fapt, făceau numai pentru ca să fie văzuți și laudați de oameni. În sufletul lor, ei erau răi, nedrepti, fără milă, lacomi, mîndri, dar în fața lumii se arătau ca sfinți. Fățarnicia seamănă îndoiala și neîncrederea printre oameni și compromite virtutea.

Creștinul adevărat leapădă minciuna în toate formele ei și grăiește adevărul. El se poartă în așa fel, încît i se potrivește cu adevărat cuvintele de odinioară ale Mîntuitorului adresate lui Natanail: „Iată, cu adevărat, israelit, întru care nu este vicleșug” (In. 1. 48).

C. Sirbu

Ce este Ortodoxia

Un mare istoric bisericesc și teolog rus, din veacul trecut, anume Macarie, oprindu-se asupra Ortodoxiei, scrie următoarele:

„Ortodoxia este dragostea curată în creștinism, nedespărțită de cel mai curat adevăr creștin. Iubirea singură poate să dea o valoare de ajuns chiar credinței noastre în adevărul lui Hristos”.

Această dragoste, Hristos a arătat-o ca o însușire deosebită a adevăraților Săi învățăcei: „Întru aceasta vor cunoaște toți, că ai mei ucenici sinteți, de veți avea dragoste unul către altul” (Ioan 13, 33). Așadar, acei care voiesc să poarte cu cinste numele de ortodocși, sînt datorii nu numai să cunoască dogmele Ortodoxiei, — adică învățăturile ei de credință — ci să se însușelească cu totul de această dragoste creștină, să fie pătrunși de ea în viața lor, să o ia de conducătoare în toate faptele lor.

Și știți voi în ce stă adevărata dragoste creștină? Este dragostea de care ne-a dat exemplu Mîntuitorul nostru, care a zis: „Poruncă nouă dau vouă: că să vă iubiți unul pe altul, precum eu v-am iubit pe voi” (Ioan 13, 24). Aceasta-i o iubire asemenea cu aceea a Tatălui cel ceresc”.

Culegere: D. Călugăr